

Pol Mon Pilipai Wumb Połpu Kindim

Pol Pipe Połpu Pilipai Wumb Mulnjung Konu Ełe Kindim

¹ Pol kin Timosii teł Krais Jiisas nge kongun wu mołpuł kin, pepe ei połpuł kin, enim Gos nge wumb Pilipai konu ełe wumb mołmun. Enim Krais Jiisas kin dambiltik ende puk mulnjung wumb ei ni, tep er mołułmun wumb ni, men ngii kongun ełmin wumb enim pei sił pipe ei ngopuł kindmbił.

² Sinim nge Erinjin Gos ni, Owundu Jiisas Krais ouni enim kin noman emin wii enim ngang kin, enim noman emin ka seng mułngii.

Pol Noman Ka Piipi Gos Ngum

³ Kunum kunum ełe, na enim kin piip kin, Gos kin noman ka piip ngoł. ⁴ Na enim kin kunum kunum Gos kin prei erip kunum ei, na ka piip ngond. ⁵ Nimbil erang enim na Gos kongun enjingił mił, kumb se paki toł ni, pe paki tumun ku. ⁶ Yi mił erang, na piip poru nind ei, yi mił pałim. Gos enim noman tuk ełe kin, kongun ka wii enim kin pułngun mondpu erim. Gos eim kongun ei, erpi pang kin, Jiisas Krais kunum Owundu simba kunum ei, poru nimba. ⁷ Pe na noman yi mił piip kin, enim ngond ei, kaplı kun ka minj mołum. Nimbil erang na enim kin noman ka ngoł. Ei yi mił, enim pei Gos nge noman ka ei, na kin ngum ei, enim pei na kin noman

ka ouni sinjing. Kunum tał pei, na kan ngii ełe mult kunum ei ni, kunum ei na Gos ek ka ni tor kindip ełe nge, dinga angip endinj. Kunum ełe, enim na kin ouni erik kin, paki tok mulnjung. ⁸ Gos mendpił eim kanpi piinim ei, na ek keimi mendpił nip, yi mił ngond. Na noman dinga kindip op kin, enim kenmbii ni piip mił piinand mon. Na noman ka ngołum oł ei, enim kin ngop ełe, Jiisas Krais na kin ngum.

⁹ Na enim kin Gos prei erip kin, kii sip ngop ei, yi mił, Na prei erip kin, enim nge noman ka wumb kin ngołum oł ei, dinga tonu ok, nga enim noman ka wii keimi ni, oł kun ka ełmin oł ei piik kin, kun erngii ku. ¹⁰ Ei mił, en enim kaplı oł kun ka ełmin oł ei, mok tok kin, piik kun ka mendpił erngii. Nga Krais ombo kunum owundu ełe, enim Krais ningił ełe, oł kun ka wii molt kin, oł kis endi enim kin mulerngii mon. ¹¹ Mułangin kin, Krais Jiisas eim enim kin oł kun ka ei, enim andan topu erang kin, oł kun ka oł ei, enim noman tuk ełe kin, am piki top mułmba ei mułang kin, enim Gos nge embe ambıl tonu kindngii ei, am ei tonu pupu pimba.

Pol Kan Ngii Ełe Pim Ei, Gos Ek Ka Paki Mił Tum

¹² Engnan noł! Na noman piip mił ei, enim piingii ei, oł embin tui na kin tonu om ei, ek ka nge andłam ei, ondu ngunerim mon! Ei ek ka ei am pengli; wumb piinjing ni, oł yi mił erim. ¹³ Oł yi mił erim ei, Sisa ngii ełe tep er mołmun wumb, opu wu ombu ni, nga wumb eipi pei ya mołmun wumb ei, na Jiisas Krais nge kongun wu ełe nge, kan ngii pir ei, wumb na piinjing ku. ¹⁴ Wumb

ombu, na kan ngii pinj ei, piik kin, poru ninjing. Yi erang, enginjinpin noł kombur pei, Owundu kin pii gii ninmin ku. Nga en enim nge noman ełe dinga sik kin, mund mong ei si kindik kin, am Gos nge ek ka ei, am nik dinga kindik endnjing.

¹⁵ Keimi, wumb kombur na embe punum nik kin, na kin noman kis piinjing. Piik kin, na to mani kindmin nik enjing. Pe oł ełe nge, Krais eim ek ei ni tor kindnjing. Nga wumb kombur na Pol kin, noman ka piik ngok kin, Krais nge ek ka ni tor kindik kin, paki tok ełmin ku. ¹⁶ Nga wu ombu piinmin, na ya kan ngii mołup kin, dinga kindip, opu orung mił erip, Gos nge ek ka dinga ni tor kindip mił ei piik kin, na noman ngonmun. Ngok kin, ek ka ei ni tor kindiłmin. ¹⁷ Ba wumb kombur en enim nge embe eł nge, piik niłmin. Nga Krais nge ek niłmin ei, noman kun pałim mił ei, ni tor kindnałmin mon. Na kan pir ek embin tui ombu tui mił, nik tuk kindik kin, oł yi mił ełmin.

¹⁸ Pe nga ei epi nipe? Ei minj oł pei ełmin ei, oł keimi mendpił min, oł kend yi mił ełmin ku. Ei nge nik kin, Krais nge ek ka ei, nik wumb ngołmun. Oł ełe nge na ka piind. Ei am ka minj piimbii.

Pe Na Konj Muls Kin, Krais Kin Ouni Mułmbii

¹⁹ Nimbil erang na piip poru ninj ei, enim kunum kunum prei erik kin, na paki to ngołmun. Ngangin kin, Jiisas Krais nge Gui Ka ei nge, dinga na ngołum. Pe na piind epi ei, tonu onum ei, na paki tang kin, na am ka wii mułmbii. ²⁰ Pe yi mił erang kin, epi ei tonu ombo ni, ka piip moł ek ei, ek ka wii tonu ombo ełe nge, kui er moł. Ei tonu wang kin, ei nge na ek nip tor kindinj na

singambil kulermbii mon! Ermbii oł ei yi mił, na nam eł oł ei, yi ku, erip mułmbii. Mułamb kin, pe na konj mułmbii kunum min, kułmbii kunum ei, na nge ngenj ei, Krais nge embe ełe tonu omba.

²¹ Keimi, na nge noman ełe yi mił pałim. Pe na noman ei konj ka pep nim kin, na Krais nge embe ambił tonu kindmbii ei kapłi. Ba pe, nga na kuls kin, na epin konu ełe noman konj simbii ei, ka wii mendpił.

²² Nga na ya mei ełe konj muls kin, na kongun end kongun ei, epi keimi tonu omba. Ba na nipe andłam endi ekii sip ermbii ei, na piinand.

²³⁻²⁴ Na nam noman tuk ełe tał pałim. Na kołup pup kin, Krais kin epin konu ełe ouni mułmbii ei, am ka wii. Ba na enim kin ya mei ełe muls kin, ei nga na enim paki tumbii ei, ka wii ku.

²⁵ Na pii gii dinga nip kin, na piip poru ninj ei, nga na enim kin ouni mułup kin, enim paki tamb kin, enim pii gii dinga nik kin, ka wii piik mułngii.

²⁶ Yi mił pałim ei piip kin, na nga op enim kin ombii. Nga enim na kin ka piik kin, Krais nge embe ambił tonu kindngii.

Pilipai Wumb Enim Pol Kin Tep Tok Ende Pu Molk Opu Erngii

²⁷ Ba enim andłam endngii oł ei, am kun ka erik andik kin, Jiisas Krais nge ek ka ełe mił, ekii sik wumb eipi andan tok, yi mił erngii. Nga na op enim kenmbii min, nga na enim kin onermbii min, ei epi wii mił, ba na enim nge ek ei piimbii ełe ei, enim noman ende sek kin dinga angk mułangin kin piimbii. Molk kin, noman ende sek kin, wumb paki tok, kongun dinga erik yi erangin kin, Krais nge ek ka ełe, pii gii dinga

nik mułngii. ²⁸ Na piimbii end ek ei, enim nge opu orung wumb ek endi ningii ei, mund mong enenjing. Pe enim mund mong enenjing kin, pe wumb en enim piingii ei, en enim dup konu kis ełe ngenj kumbii kis singii. Ba Gos enim andan yi mił tumba ei, Gos eim erang kin, enim sipi orung simba. ²⁹ Nimbil erang Gos enim Krais nge kongun ka erngii nipi kin, enim noman ka ngum. Enim Krais kin pii gii ningii nge nip kin, eim dinga ełe mendpił ngunerim mon; ba enim Krais nge embe ełe, ngenj kumbii singii nipi kin, enim eim dinga ngum ku. ³⁰ Na pii gii ełe nge, ok opu dinga erir ei, enim kenik. Pe nga na opu end mił ełe nge, ei enim piinmin. Pe enim piinmin ei, na opu end mił oł ei, sinim ouni tep topun er mułmun.

2

Sin Sinim Nge Noman Ełe To Mani Kindpin Enginjpin Noł Noman Ngumun

¹ Pe enim Krais kin mołmun ei eim kin, noman tuk ełe dinga siłmin min? Pe enim eim noman ka sik piik kin, enim noman emin ka mołmun min? Enim Gos Gui Ka nge noman konj ełe, ende mołmun min? Nga enim wumb eipi kin noman ngok, kaimb sik, yi ełmin min mon? ² Pe yi mił pim kin, pe enim na kin noman ka mendpił piik ngungii ei nge, tonu ombla oł yi mił pałim. Enim noman ende sik kin, wumb eipi kin noman ka ngok ei, oł endeim mendpił pimba. Peng kin, noman ende sek mułngii. ³ En enim noman ełe, embe wii ambił tonu kindnerngii mon! En enim noman ełe, to mani kindik kin, nga wumb eipi

nge embe, to tonu kindngii wumb ei, ka wii ni piik erngii. ⁴ En enim nge noman elege epi ei mendpił, tep er mulerngii mon! Ba enim wumb eipi nge noman elege, epi ei tep ka er mułngii ku.

Krais Eim Embe To Mani Kindang Kin Gos Eim Embe Ambił Tonu Kindim

⁵ Krais Jiisas nge noman endeim sirim mił ei nge, enim noman ende yi mił mendpił singii.

⁶ Kumb ok, Jiisas Gos kin ende mendpił multum. Ba Jiisas eim Gos nge noman dinga tep er mołum oł ei nge, dinga ambil gii ni piinnerim mon. Eim Gos kin ekii sipi kin, mandring mułum.

⁷ Mon! Eim nge oł dinga ei si kindpi kin, nga eim mei wu mił mani om. Opu kin, eim kongun wu wii mił, yi er mułum. ⁸ Wumb kenjing ei, eim mei wu mił mendpił mułum. Eim nge noman elege embe ei, to mani kindim. Kindpi kin, Gos nge noman elege ekii sipi erim. Oł yi nge pepi pang kin, eim kułum kunum ei, poru nim. Pepi pang kin, keimi ond peri elege kułum. ⁹ Kułang elege nge mendpił, Gos Jiisas nga konj sipi kin, eim to tonu mendpił kind mundum. Nga Gos eim embe ka wii mendpił endi ngum ei, wumb nge embe pei to mani kindim. ¹⁰ Kindrim embe ei, Jiisas pa nipi ngum. Ngang embe ei, tonu epin konu elege wumb ni, ya mei elege wumb ni, mei mandring elege wumb ni, wumb ni pei, Jiisas eim endeim ambil tonu kindngii. Kindik kin, nga mong gopsing pii polk kin, eim embe elege ek ka nik kin, eim nge embe ambil tonu kindngii. ¹¹ Wumb pei gupu elege ek yi mił ningii. “Jiisas Krais ei Owundu,” pa ningii. Yi

mił nengin kin, Erinjpin Gos nge embe ei am tonu ba.

Enim Tiłang Mił Tuk Wumb Pei Kin Mułngii

¹² Kaplı, na nge wumb puł ei yi mił, ok na enim ek ninj ekii sinjing ei, pe yi mił ku erngii. Na enim kin muls kunum ełe, enim epi erngii ek ei ninand mon! Ba pe, na konu turii moł kunum ełe, enim na ek ekii sik kin, am oł yi nge erngii. Gos enim sipi orung sim ei nge, mund mong erik kin tungu erngii. Yi erik kin, kongun dinga erik mułangin kin, Gos enim noman konj ka epi enim ngumbii nirim epi ei, ngang singii. ¹³ Enim piinmin ei, Gos enim noman tuk ełe kongun erpi mołum. Nga Gos eim noman ełe, enim noman tuk ełe kindim. Kindang kin, nga Gos eim noman pałım mił, yi kongun erik mułngii. Yi erik mułangin kin, Gos enim kan ka kenmba.

¹⁴ Enim epi pei enmin oł ei nge ek mił enmin oł ei ni, kis piik, kii sik enmin oł ei ni, pei si kindik kin, er mułngii. ¹⁵⁻¹⁶ Yi mił erang, enim oł yi mił erik kin, enim kun ka mułngii. Nga pund mong endi, enim kin pinermba mon! Enim Gos kingam noł mendpił mułngii. Nga enim noman tuk ełe, orpuł mił endi pinermba mon. Enim ek wumb noman konj ngołum ek ei, ambił gii nik mułngii. Ei molk kin, wumb tiłap eipi pii gii ninenjing wumb ełe, enim tuk molk kin, dup mił tiłang erang kin, ya mei ełe wumb oł kis ełmin wumb ei, kin mułngii. Mułangin kin, nga Krais Owundu tonu ombo kunum ei, na enim kin pei ka piimbii. Piip kin, na noman ełe yi piimbii ei, na kongun wii mił erip kin, nga nam nge dinga ei, wii mił kindip ermbii mił mon!

17-18 Enim nge pii gii ei, Gos kin kułmał kałiłmin mił yi pałim. Nga kułmał kałiłmin poru nimba epi ełe, noł wain bein tołmun. Yi peng kin, na miyem ełe, noł wain mił bein tok, enim kułmał kałiłmin poru nimba erang bein tok kin, tonu kindnjing pim kin, ei epi wii mił. Ei na ka piimbii. Keimi, na enim kin ka piip ngumbii. Nga enim yi mił ku, ka piingii. Enim na kin ouni ka piipin mułmun.

Timosii Nge Ek

19 Ba na Jiisas Owundu pii gii ninj kin, kaplı Jiisas eim noman ełe yi piim kin, kunum olt mon, na Timosii kindamb kin, enim kin omba. Nga Timosii orung opu, enim ek na kanpi neng piimbii. Piip kin, na ka piimbii. **20** Na nge wu Timosii mił, nga wu endi mulałim mon! Eim na kin noman ende sep ngołum. Ngopu kin, eim nge noman tuk ełe enim paki tumbii ni dinga piilim. **21** Wumb eipi pei, en enim noman ełe epi ei, minj tep ka er mołułmun. Molk kin, Jiisas Krais nge kongun ei, tep ka enałmin mon. **22** Ba enim wu Timosii ełim oł ei piinmin. Timosii eim oł kun ka ełim wu. Eim na Krais nge ek ka kongun erir konu ełe, eim na paki tołum wu. Ei eim yi erim ei, wu endeim kingam ei, eim arim paki tołum mił, Timosii na kin yi ełim. **23-24** Pe na kan ngii ełe tor op piip kin, na Timosii kindamb kin, enim kin sikir omba. Pe na pii gii nind ei, Jiisas Owundu eim andłam endi top simba. Nga kunum aninga kopur na yi ku, mołup kin, nga enim kin ombii.

Wu Epaproraysis Nge Ek

25 Na nam piip kin, wu Epaproraysis kindamb kin, enim kin omba ei, sinim nge enginjpin. Na

kongun ende wu ei, sił opu ende ełmbił wu. Ok enim eim kindangin kin, na kin opu ei, enim nge men ek niłim wu ei, na paki tołum. ²⁶ Eim nge noman ełe, enim kin opu kenmbii ni piipi kin, noman embin topu mołum. Eim ening pałim enim piimmin ei nge, eim noman embin to piinim. ²⁷ Keimi, ok eim ening pim. Peng kin, eim kułmba mandi erim. Ba Gos eim kin kaimb sim. Ba Gos eim kin mendpił, kaimb sinerim mon! Gos na kin kaimb sim ku. Gos eim oł embin tui ei, na kin pei tonu ombo ei, mon ni piipi kin, na paki tum. ²⁸ Yi mił ku, na nam noman ełe, na Epaproraasis eim kindamb wang kin, enim nga kan ka kanik piingii. Ka piyangin kin, nam noman embin ei, aninga mani mił ba ku. ²⁹ Gos Owundu kin ka piik ngok kin, wu Epaproraasis ombo nge, ka piik sik kin, enim eim kin noman ka piingii. Wu yi nge, enim embe ambił tonu kindngii. ³⁰ Wu ei, Krais nge kongun er pupu kin, kułmba mandi erim. Eim konj mułmbii ni piinerim mon! Eim kongun ei piipi kin, enim kaplı na paki tunenałangin kin, eim ni piipi kin, na kongun paki topu poru niłang.

3

Krais Kin Pii Gii Ninim Wu Ei Wu Kun Ka Mendpił

¹ Angnan noł! Na ek ei yi mił połup poru nimbii end. Enim Jiisas Owundu kin noman ka piingii. Na pipe ei nga polt ei nge, na noman embin topu poland mon. Nimbii erang na pipe nga ei, połup enim ngond ei, na enim kin paki top ngond. ² Wumb kung owu mił, oł kis kanim kanim ełmin wumb mołmun ei, enim kanik kun

erik mułngii! Nga wumb ei nge, lo ek ekii sik kin, ngenj kopsik ełmin wumb ei enim kanik kun erik mułngii! Wumb ei ngenj kopsik ełmin oł ei, andan tonum wumb ei, Gos nge wumb. ³ Ba sin sinim noman tuk ełe Gos nge Gui Ka ełe mułang kin, sinim andan topu kin, sinim Gos nge wumb mołmun. Yi mił Gos embe ambił tonu kindpi kin, nga Krais Jiisas kin ouni embe ambił tonu kindmin. Sinim ngenj kopispin oł ei, sinim nge pii gii ei, paki tunanim mon. ⁴ Pe na nge noman ełe yi pim kin, ngenj ełe oł ei, na Gos sipi orung simba nge andłam endi sałim ei, na kaplı paki tumba. Nga wumb kombur ngenj ełmin oł ei, sin kaplı paki tumba ni, pii gii ninmin ku. Ba na nam noman ełe, am mendpił, yi mił to piimbii. ⁵ Piyamb nimbił erang kunum angił orung nga tekliko pang kin wumb kombur na ngenj kopsik. Na Esrel nge wu. Na Benjamin nge tiłap wu moł. Eipru wumb ei na miyem ende. Na lo ek ei, na am keimi ekii sił wu. Ba oł ombu ei nge, na Gos sipi orung sinermba mon. ⁶ Gos nge kongun ełe, na dinga kindip kin, ekii sip enj. Na Gos nge wumb ei, oł embin tui ngop endinj. Nga yi ku, na wu endi na lo ek ekii sił min, nip kii simba ei, na mong endi pinermba mon. ⁷ Ba epi pei sałim ni, na embe ambił tonu kindngii ei, epi wii mił ni piind. Nimbił erang, Krais mendpił mołum ni piind. ⁸ Jura wumb oł ei nge, na piip ninenj mon. Nimbił erang Krais Jiisas eim na nge Owundu mołum ei na piind. Pe na ni piind ei, Krais kin pii gii nipin enmin ei, keimi ni piind. Na Krais nge oł ei ekii sił. Sip kin, oł eipi eipi pei si kindip, epi pei ombu, epi moł wii mił, ni piind. Yi erip kin, na

Krais eim, am ambił gii nimbii ni piind. ⁹ Pe na Krais kin dambiltip ende pup moł. Lo ek ełe, na wu kun ka eł wu nimba ei, na piinermbii mon! Nam oł yi nge eł, embe kun ka piimba ni piind. Piip kin, Krais kin pii gii nind ełe nge, Gos eim na pii gii nind ei, eim na wu kun ka nimba. ¹⁰ Na Krais am pii pol tumbii. Nga eim angpi konj tonu om. Kunum ełe, na Krais eim nge dinga ei, na kenj. Na eim nge dinga ei, pii pol tumbii ni piind. Na Krais eim kin ende pup kin, eim ngenj kumbii sinim ei, ouni simbii ni piind. Eim Gos kin ekii sipi, piipi kultum epi ei nge, na eim piip kin, yi ku ermbii ni ambiłip gii nip moł. ¹¹ Na dinga kaplı erim kin, na oł yi mił erip kołup kin, nga tukpu ełe, nga op konj pup kin, Krais kin epin konu ełe bii ni piind ku.

Pol Eim Sikir Pupu Kin, Epi Ka Wii Ok Silim

¹² Na yi mił ni piinand. Nam Krais nge ełim oł kun ka pei sip poru ninand mon! Ba oł ei nge, na kongun dinga erip ambił gii nip moł. Yi erang kin, Krais Jiisas eim yi mił erpi kin na ambił gii nip mołum. ¹³ Engnan noł! Krais nge oł ei, sip poru nip moł ni, piinand mon. Ba na noman endeim mendpił pałim. Na oł ok nge kanim kanim pei enj ei, si kindip poru ninj. Si kindip kin nam kongun dinga erip ekii se, epi ka wii tonu ombo epi ei, simbii ni piip end. ¹⁴ Na andłam dinga sikrił ei nge, sikir pup kin, epi ka wii ei yi mił, Krais Jiisas nge noman konj ka wii ełe mendpił, simbii ni piind. Nga epi wii endi mon. Gos Krais kin na wii topu sipi kin, orung sim ei, na epin konu ełe tonu bii ni, wii topu sim.

15 Pe sinim nge noman elege, Gos kin noman dinga Gos nge wumb mendpił mił pim kin, pe na ek ninj mił ei, ekii singii. Ba enim noman endi eipi pim kin, pe Gos eim enim noman elege, kapli andan topu kin, er kun ermaba ku. **16** Ba sinim Krais nge oł kun ka wii sinjpin oł ei, am ambił gii nipin mułmun.

17 Engnan noł! Enim pei na end mił oł ei, pei ekii sik, erik poru nei. Nik kin, wumb oł kun ka yi nge enmin ei, kanik kun erik kin, enim oł ei ekii sik, yi er mułngii ku. **18** Na ok, enim kunum kunum kanip ek ninj ek ei, nga enim kanip nind ku. Pe na ningił elege ke nind. Wumb pei Krais nge ond peri elege kułum ei, wumb opu orung mił enmin. **19** Wumb ei, en enim nge ngenj noman elege, gos mił to tonu kindmin ni, yi piinmin. Wumb oł singambil pałim epi ei, en enim noman elege, ka ka piik enmin. Erik kin, nga mei elege epi kis ombu, noman to piik er andinmin; ba wumb ombu nge, dup konu elege, ngenj kumbii dinga singii. **20** Ba sinim, epin konu nge, wumb mendpił mołmun. Owundu, Jiisas Krais tonu epin si kindpi kin, mani mei elege ombo nge, enim kui er mołmun. Mułangin kin, opu eim sinim sipi, orung simba ei nge, sinim kui er mołmun. **21** Pe nga Krais opu kin, sinim nge ngenj wii ei erang kin Krais nge ngenj konj ka wii, yi mił simba. Seng kin, sinim Krais nge tiłang owundu ei mił, sipin mułmun. Nga eim nge dinga elege erang kin, epi pei ei, eim kin mandring mułangin kin, eim tep er mołum.

4

*En Enim Noman Ende Sek, Noman Ka Piik,
Noman Ka Singii*

¹ Angnan noł! Krais nge oł yi mił pałim ei piik kin, enim Jiisas Owundu kin dingga angk mułngii! Na ek nind mił mułngii. Na enim kin noman ngoł. Ngop kin na enim kin kaimb sił, nga enim na kin noman ka piik ngangin kin, enim na nge noman ka puł mił, wumb ka mołmun.

² Ełip Yuoriya kin Sindikii ełip amb tał ełip piyeł. Ełip Jiisas Owundu kin noman ende singił. ³ Pe nim na nge kongun ende wu mendpił. Na nim kanip ek nind. Nim amb tał ei paki to! Amb tał na kin, Gos nge ek ka eł, tep topun kongun ka er endinjpin. Pe Klemin ni, na nge kongun ende wumb ni, amb tał kin kongun ende enjing. En enim nge embe ei, noman konj singii pipe ełe pałim.

⁴ Kunum kunum enim Jiisas Owundu kin dambiltik ende puk ei nge, ka piik ngungii. Na ek nga nind ei, enim Jiisas kin ka ka piingii!

⁵ Wumb pei enim kin piingii. Enim wumb eipi kin, oł emin ka ełmin. Nimbił erang Jiisas Owundu mandi orung ombo enim. ⁶ Enim epi endi kin, noman embin kulerngii mon! Ba enim eipi epi endi simin ni piik erngii ei, enim Gos kin prei erik, kii sik, eim kin kunum kunum noman ka piik ngok, yi erngii. ⁷ Gos nge noman emin ka oł ei, sinim ngołum ei, mei wumb pei noman dingga ei to mani kindnim. Nga Gos nge noman emin ka oł ei, sinim Krais kin dambiltpin ende

pupun mołmun nge, noman tuk ełe ni, noman ei
Gos tep ka er mułmba.

⁸ Engnan noł! Na ek endi nga nimbii end. Oł pei ei oł keimi ni, pe nga oł ei nge, noman ka wii er pałim ni, nga oł kun ka ni, nga oł kis endi penj mulałim oł ei ni, nga oł ka wii ni, nga oł kun ka ei nge embe ka pałim. Nga oł ombu pei, eim oł kumb ełe oł pałim ei ni, nga oł ombu pei wumb embe ambił tonu kindinmin, oł ombu nge pim kin, enim kunum kunum noman ełe piik er mułngii. ⁹ Oł ombu pei, na enim nip andan top ngunj ei, sik poru ninjing. Nga oł epi pei piik kanik, er poru ninjing oł yi nge, enim kunum kunum yi erngii. Yi erangin kin, Gos noman emin ka sinim ngołum ei, enim kin ouni mułmba.

Pilipai Wumb Epi Ka Ei, Wii Ngunjung Ei, Pol Eim Noman Ka Piipi Ngum

¹⁰ Na noman ka owundu piip kin, sinim nge Owundu ngond. Pe nga enim na kin noman nga to konj keimi ok, enim na piik; ba enim ongii nge andłam endi sineririm. ¹¹ Na epi endi sinałim nip kin, yi kii sinand mon! Na oł yi nge, ei piip poru ninj. Pe oł kanim kanim na kin tonu om kin, na oł ei nge, noman to piinermbii mon. Na noman ełe epi ombu ei, kapłi ni piił. ¹² Na wu endi epi sinałim mił, yi na ka piip muls. Mołup kin, na epi pei ambił gii ni ka piip muls ku. Wumb kuni pei nołmun oł ei, na ka piip moł. Nga wumb kuni tołum oł ei, na ka piip moł ku. Wumb epi pei seng mołmun oł ei, na piind ku. Nga wumb epi sinerang er mołmun oł ei, na piind ku. Na kunum kunum konu orung orung pei, na kapłi oł

pei ei, kapli ni ka piip mol. ¹³ Krais eim am dinga ngołum. Nga eim nge dinga elege, na epi pei kapli ermbii.

¹⁴ Ba enim ol ka erik kin, na kin paki tok kin, na embin tui ko wupun ei sinmin. ¹⁵ Pe enim Pilipai konu elege wu amb, en enim yi mil ni piinmin. Ok na Gos nge ek ka ni tor kindip endinj kunum ei, na na andip pup kin, Maseroniya konu elege tor punj kunum ei, Gos nge tilap wumb endi, nga na kin o ende punenjpin mon. Nga epi ka ngok elmin ol ei, endi enenjpin mon ku. Ba pe enim mendpił, ol yi enmin. ¹⁶ Keimi, na Tesalonaika konu elege muls kunum ei, enim yi ku na kunum endeim paki tunjung. Nga ekii se, enim na paki tunjung ku. ¹⁷ Pe na nam ka wii epi endi enim kin simbii nip kin, kan sinenj mon. Na noman elege ei, enim nge ol ka ei, Gos nge epi ka wii enim ngumba. Ngang kin, enim epi ka wii ei singii. Nimbil erang enim na paki tunjung. ¹⁸ Ba am epi pei, na kin am kapli er salim ei, na sinj poru nim. Na ngii konu ei, epi pei piki to molum. Enim nge ka epi wii ngok kindnjing ei, Epaproraasis ngangin kin, tu wum ei, na sinj. Epi ka wii ngunjung ei, Gos kułmał kałilmin muru ka tołum mil, yi pałim. Epi ei, enim Gos ngunjung ei, Gos eim epi yi nge siłim. Pe Gos eim noman elege ka piiłim. ¹⁹ Na nge Gos ei, eim epi kanim kanim ka wii Krais Jiisas kin salim. Pe nga enim epi endi sinarpi nim kin, Gos eim kapli enim kin ngumba. ²⁰ Gos ei Gos, sinim nge Erinjpin Gos. Yi peng piipin kin, sinim Gos eim embe kunum kunum ambił tonu kindmin, ei keimi!

Ek Aninga Kopur Nga

21 Krais Jiisas nge wumb ei kin, na ek ka nip ‘Mułeyo’ nind! Angnan noł! Na kin mołmun ei, enim kin ek ka nik, ‘Mułei,’ a nik ngonmun. **22** Gos nge wu amb ni, wumb pei enim kin noman ka piik ngok, “Enim mułeyo!” ninmin. Wumb kombur king owundu Sisa ngii ełe kongun elmin wumb ei, en enim dinga puk kin, ‘Enim mułeyo!’ nik yi enmin.

23 Jiisas Krais Owundu nge noman ka ei, enim kin mołpu kin, enim noman tuk gui ełe, paki tang kin, ouni mułngii.

**Gos Nge Ek Ka Ei Sinim Kin Ngolum
The New Testament in the Nii Language of Papua New
Guinea
Nupela Testamen long tok ples Nii long Niugini**

copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nii

Dialect: Central Wahgi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

57529bce-9e23-5350-904d-243a1b359818